ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ, доктори илмҳои тиб, профессор Базаров Неъмат Исмоилович ба рисолаи илмии Абдул Қоҳир Қодирӣ дар мавзуи: «Роҳҳои оптимизатсияи ташхис, пешгирӣ ва табобати омосҳои рагии мавзеи чоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисосҳои 6D110114 – Стоматология, 6D110112– Саратоншиносӣ пешниҳод шудааст

Аҳамияти мавзуи интихобшуда бар он асос меёбад, ки яке аз масъалаҳои муҳими соҳаи ҷарроҳии чоғу рӯй дар саратоншиносӣ сари вақт ташхис ва арзёбӣ кардани самаранокии табобати омосҳои рагии мавзеи чоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар (ОРМҶРГГКС) мебошад, ки дар заминаи нуқсонҳои модарзодии рагҳои хунгард ва ҷароҳатҳои ОРМҶРГГКС дар кӯдакӣ ва калонсолӣ ба вуҷуд меоянд [Бозоров Д.В.2016; Бозоров Н.И.2013-2017; Бернадский Ю.И., 2003; Тимофеев А.А. 2002]. Ташхиси ОРМҶРГГКС дар баробари азназаргузаронӣ, палпатсия, аускултатсия ба усулҳои махсуси муоина: рентгенографияи устухонҳои рӯй, гардан ва косахонаи сар, ангиография бо истифода аз моддаҳои контрастӣ, термография асос меёбад. Ташхиси шаклҳои сатҳии омосҳои рагии мавзеи чоғу рӯй умдатан душвор нест. Дар гузаронидани ташхиси тафриқавии ОРМҶРГГКС усулҳои қаблан номбаршудаи муоинаи бемор, инчунин истифодаи ултрасадо ёрии калон мерасонанд, аммо мо дар адабиёти илмӣ истифодаи усули ултрасадоро барои муайян кардани ҳаҷм, дараҷаи паҳншавӣ ё арзёбии самаранокии усулҳои гуногуни табобат, ки қаблан татбиқ шудаанд, пайдо накардем. Айни замон усулҳои зерини муолиҷаи ОРМҶРГГКС мавҷуданд: а) муолиҷаи шуоӣ ва склерозкунанда; б) усули ҷарроҳӣ ва омехта; в) электрокоагулятсия, криодеструксия; г) лазерҳои ҷарроҳӣ; д) усулҳои ортопедӣ (дастгоҳҳои гуногуни компрессионӣ) [Бозоров Д.В.2016; Бозоров Н.И. ва дигарон, 1997-2013; Воробёв Ю.И., Надточий А.Г., 1990; Дусмуратов А.М., 1984-2013; Маруник М.Т. ва дигарон, 1992; Salvatietal M., 1993]. Ҳамин тариқ, то имрӯз маълумот дар бораи омилҳои хавфовар, натиҷаоварии усулҳои муосири ташхис, пешгирӣ, самаранокии усулҳои табобат ҳангоми ОРМҶРГГКС ба андозаи кофӣ омӯхта нашудааст. Ҳолатҳои болозикр идома додани ҷустуҷӯҳоро барои беҳтар кардани пешгирӣ, ташхис ва табобати ОРМҶРГГКС талаб мекунанд.

Навоварии пажӯҳиши илмии дар он аст, ки аз ҷониби муаллиф бори аввал дар Ҷумҳурии Тоҷикистон басомад, ҳиссаи нисбии омосҳои рагии мавзеи чоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар дар сохтори омосҳои сару гардан дар асоси муроҷиатҳо омӯхта шудааст. Хусусиятҳои зуҳуроти морфологии клиникиву анамнезӣ, дараҷаи паҳншавӣ, нақши омилҳои хавфовар дар инкишоф, пешгирии ибтидоӣ, алгоритми ташхис, табобати омосҳои рагии хушсифати мавзеи чоғу рӯй, гардан ва гунбади косахонаи сар баррасӣ шудаанд.

Сатҳи баланди иттилоънокии усулҳои клиникӣ, рентгенӣ, ултрасадой ва морфологӣ дар ташхиси ОРМҶРГГКС собит гардидааст. Арзёбии муқоисавии самаранокии табобати ОРМҶРГГКС анҷом дода шуд. Дар асоси тадқиқот тавсияҳо, алгоритм ва усулҳои беҳсозии ташхису пешгирӣ дар табобати ОРМҶРГГКС таҳия карда шуданд. Ин таҳқиқот аҳамияти амалӣ дорад, зеро натиҷаи он имкон медиҳад, ки дар байни аҳолӣ фаъолона корҳои фаҳмондадиҳӣ гузаронида шаванд, ки ҳадафи онҳо ташвиқ ба муроҷиати саривақтӣ ҳангоми пайдо шудани омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан, гунбади косахонаи сар ва мавзеъҳои дигар (ОРМҶРГГКСМД) ба муассисаҳои махсуси тиббӣ мебошад, то ки имкони табобат бо даҳолати ҳадди ақалли ҷарроҳӣ даст диҳад ва омосҳои рагии гуногун пешгирӣ карда шаванд. Барои ташхиси барвақтии ОРМҶРГГКС муоинаи бодиққати кӯдак аз лаҳзаи таваллуд зарур аст ва агар ОРМҶРГГКСМД ошкор карда шавад, беморро сари вақт ба клиникаи марбут ба ин шуъбаи нозологӣ равона кардан лозим аст. Бо мақсади ташхиси саривақтии ОРМҶРГГКС дар баробари арзёбии симптомҳои клиникии беморӣ ва корбурди усулҳои анъанавӣ, он бояд истифодаи усулҳои айнӣ (визуализатсия): ТУС, мувофиқи нишондодҳо ТК, МРТ-ро дар бар гирад. Барои манъ кардани хунравӣ ва муолиҷа ҳангоми табобати ҷарроҳии омосҳои рагии устухонии косахонаи сар, устухонҳои скелети рӯй бояд ҷойҳои хунравии омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан, гунбади косахонаи сар муми занбӯри асал коркард намуда шаванд, инчунин омехтаи склерозкунанда (иборат аз маҳлули 5%-и кислотаи аскорбин, суспензияи 2,5%-и гидрокортизон) ба макони омоси рагӣ ворид ва иловатан доруҳои зерин таъйин карда шаванд: а) доруи остеостимулятор бо номи остеогенон, 1-2 ҳаб дар як рӯз, даҳонӣ барои истеъмол дар давоми 7-10 рӯз; б) доруи ангезандаи масуният метилурасил, 0,5-1,0 се-чор бор дар як шабонарӯз, ба таври даҳонӣ ҳангоми хӯрокхӯрӣ ва эсберитокс-Н 1 ҳаб 2 бор дар як рӯз, даҳонӣ барои 7-10 рӯз.

Табобати омехтаи ОРМҶРГГКС аз муайян кардани ҳаҷми холигии рагҳои кавернозӣ бо ёрии ултрасадо, истифодаи маҳлулҳое, ки боиси заҳролудшавӣ, склерози шадиди бофтаҳои солим намебошанд, иборат аст. Ва дӯхтани онҳо аз хунравии фаровон, ихтилоли асабҳо ва рагҳои хунгузар, ба вуҷуд омадани иллатҳо ва деформатсия пешгирӣ мекунад.

Татбиқи натиҷаҳои бадастомада ва тавсияҳои таҳияшуда ба фаъолияти амалии муассисаҳои ёрии аввалияи тиббию санитарӣ ва шабакаи умумии тиббӣ имкон медиҳад, ки ОРМҶРГГКС сари вақт муайян карда шаванд ва омӯзиши ҳамаҷонибаи онҳо барои таъйин намудани табобати мувофиқ анҷом дода шавад. Муаллифи рисола самаранокии усулҳои хунманъкунӣ, табобати омехтаи омосҳои кавернозии рагии пӯст ва изофаҳои косахонаи сар, мавзеи ҷоғу рӯй ва гарданро асоснок кардааст:

1) «Усули хунманъкунӣ ҳангоми табобати ҷарроҳии омосҳои рагии устухонии косахонаи сар, устухонҳои скелети рӯй» /Шаҳодатнома барои

пешниҳоди ратсионализатории №45 аз 20 июли соли 2018, аз тарафи Пажӯҳишгоҳи илмию клиникии стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯйи ВТ ва ҲИА Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе дода шудааст.

2) «Усули муолиҷаи омосҳои рагии кавернозии косахонаи сар, мавзеи ҷоғу рӯй ва гардан» / Шаҳодатнома барои патенти № TJ 1014 аз 18.09.2019, ки аз ҷониби Маркази миллии патенту иттилооти Ҷумҳурии Тоҷикистон дода шудааст.

Довталаб Абдул Қоҳир Қодирӣ соли 2015 факултети стоматологияи МДТ «ДДТТ ба номи А. Абуалӣ ибни Сино»-ро хатм кардааст. Аз соли 2015 то соли 2017 дар кафедраи ҷарроҳии ҷоғу рӯй бо стоматологияи кӯдаконаи Муассисаи давлатии таълимии "Донишкадаи таҳсилоти баъдидипломии кормандони соҳаи тандурустии ҶТ" таҳсили магистриро дар бахши ҷарроҳии ҷоғу рӯй ба итмом расонидааст.

Абдул Қоҳир Қодирӣ солҳои 2017 то 2020 ҳамчун доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисос дар МД «Пажӯҳишгоҳи илмию клиникии стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯй» таҳсил намудааст. Аз 27.01.2020 то 24.03.2020 давраи тахассуси ибтидоии саратоншиносиро дар кафедраи онкологияи ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино таълим гирифтааст, ҳамчунин давраи якмоҳаи "Имплантологияи денталӣ"-ро аз 01.03.2021 то 01.04.2021 дар МД "Пажӯҳишгоҳи илмию клиникии стоматология ва ҷарроҳии ҷоғу рӯй" муваффақона ба итмом расонидааст. Абдул Қоҳир Қодирӣ дар як муддати кӯтоҳи фаъолият худро ҳамчун табиби кордону соҳибкасб нишон дода, аз соли 2021 то имрӯз ба ҳайси сардухтури Шифохонаи тахассусии стоматологии "Алмос"-и шаҳри Кобули Ҷумҳурии Исломии Афғонистон фаъолият менамояд. Ӯ принсипҳои асосии пешгирӣ, ташхис ва табобати омосҳои рагии мавзеи ҷоғу рӯй, гардан, гунбади косахонаи сар ва дигар мавзеъҳоро азхуд намудааст. Ҳадафмандӣ, талошу кӯшишҳои шабонарӯзӣ, масъулиятшиносӣ ва кори доимӣ аз рӯйи рисола ба довталаб имкон дод, ки мушкилоти таҳқиқоти илмиро дар муҳлати муайяншуда ҳал намояд. Абдул Қоҳир Қодирӣ шавҳару падари меҳрубон, соҳиби 3 фарзанд аст.

имзои/подпись Базаров Н.И.
ТАСДИҚ МЕНАМОЯМ/ЗАВЕРЯЮ
САРДОРИ БАХШИ КАДРИИ РРК/
/ НАЧАЛЬНИК ОТДЕЛА КАДРОВ УРК
"26" 04 2024 с/г

Роҳбари илмӣ:
Профессори кафедраи онкологияи
МДТ «Донишгоҳи давлатии тиббии
Тоҷикистон ба номи Абуалӣ ибни Сино»
д.и.т., профессор **Базаров Н.И.**

РАЁСАТИ РУШДИ КАДРӢ
УПРАВЛЕНИЕ РАЗВИТИЯ КАДРОВ